

Внутрішньогосподарський облік. Контролінг

Лектор: доцент Райкова Т.С.

План лекції

- Причини появи контролінгу на сучасних підприємствах. Характеристика контролінгу
- Система нормативного регулювання контролінгу
Ціль, завдання, функції та об'єкти контролінгу
- Класифікація витрат за центрами відповідальності
Концепція маржинального доходу
- Концепція маржинального доходу
- Основні інструментарії контролінгу

Ціль лекції:

- Сформувати і узагальнити системні знання про управлінський облік, цілі, завдання та функції контролінгу, вивчити сутність контролінгу, об'єкти контролінгу.

Порівняння контролінгу та бухгалтерського обліку

Характеристика	Контролінг (управлінський облік)	Фінансовий облік (бухгалтерський облік)
Обов'язковість та принципи ведення	Необов'язково	Обов'язково
Ціль	Дані є управління, планування, прогнозування та контролю в даній організації	Складання фінансової звітності
Правила	Правила обліку можуть бути будь-якими. Головне - забезпечення всього спектра даних, необхідних для конкретного керівника	Загальновстановлені правила і методологія обліку, що забезпечують правильність розуміння облікових даних усіма користувачами
Час	Будується за принципом «як це повинно бути». Нарівні з інформацією «історичного» характеру містить оцінки і прогнози.	Відображає фінансову сторону підприємства - за принципом будується «як це було».
Одиниця і точність вимірювання	Можливі приблизні оцінки, розрахунки, орієнтовні показники. Вирішальним може бути не точність, а швидкість отримання інформації.	Дані виключно в вартісному вираженні і з встановленою ступенем точності
Періодичність звітності	Щомісяця, щотижня, щодня. У міру потреби.	За підсумками кварталу, року.

Причини появи контролінгу на сучасних підприємствах

- Нестабільність як зовнішніх так внутрішніх факторів підвищують вимоги до системи управління підприємствами.
- Необхідність розробки систем внутрішньої інформації для систематичного і комплексного забезпечення керівників.
- Оптимізація внутрішньогосподарських механізмів вироблення управлінських рішень.

Характеристика контролінгу

Контролінг –

автоматизована система управління управлінням.

Контролінг ґрунтується на трьох компонентах:

- економічній системі,
- управлінні,
- інформаційній системі.

Система нормативного регулювання контролінгу

В даний час в Україні формується триступенева система нормативного регулювання.

- 1 ступень - Закон про бухгалтерський облік та фінансову звітність, Положення про організацію бухгалтерського обліку і звітності, План рахунків бухгалтерського обліку.
- 2 ступінь - різного роду методичні вказівки, що враховують галузеву специфіку, Положення (стандарти) бухгалтерського обліку.
- 3 ступінь - внутрішні робочі документи підприємства.

Класифікація витрат за центрами відповідальності

- центри відповідальності
- центри витрат
- центри прибутку
- центри інвестицій

Класифікація витрат за основними ознаками

Класифікаційна ознака	Елементи класифікації
Економічний елемент	Матеріальні витрати, витрати на оплату праці, відрахування на соціальні потреби, амортизація основних фондів і ін.
Калькуляційна стаття	Сировина і матеріали, паливо і енергія, основна і додаткова зарплата, відрахування на соц потреби, і ін.
По відношенню до обсягу виробництва	Постійні, умовно-постійні, змінні
За складом витрат	Прості, комплексні
Стосовно процесу виробництва	Витрати предметів праці, витрати коштів праці, витрати живого праці
Стосовно періоду	Одноразові, поточні, періодичні
Стосовно процесу планування	Незаплановані, плановані
Стосовно продукції	Загальні (сумарні), витрати на одиницю продукції
Стосовно собівартості	Прямі, непрямі
По відношенню до об'єкта управління	Витрати в місцях виникнення і витрати центрів відповідальності

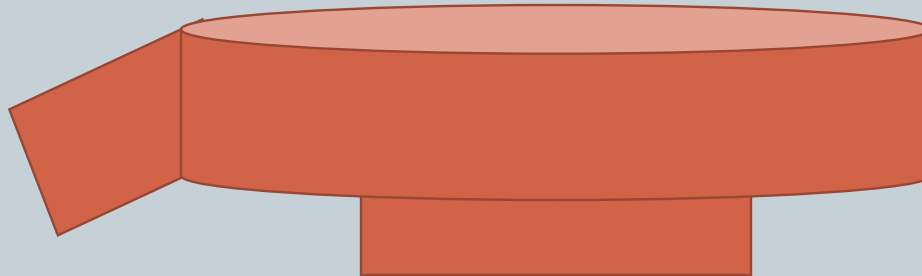
Концепція маржинального доходу

Виручка

Вод

Пере
мінні
в

МД

Постійні витрати

Прибуток

Основні інструментарії контролінгу

- Бюджетування
- Формування основних підконтрольних показників ефективного управління підприємством
- визначення ступеня впливу виниклих відхилень на показник «витрати - прибуток»

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ